

۲۱

امام محمد علی بن ابی‌طالب

www.ketab.ir

سرشناسه	:	صمیمی پور، اسماعیل، ۱۳۵۹
عنوان و نام پدیدآور	:	زندگینامه امام محمد باقر علیه السلام / مولف اسماعیل صمیمی پور.
مشخصات نشر	:	تهران: آذرین مهر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۲۳۰ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۷۰۷-۳۷-۱
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	محمد بن علی (ع)، امام پنجم، ۵۷-۱۱۴ ق. — سرگذشتنامه
رده بنای کنگره	:	۱۳۹۵ ۹ ز ۸ ص / BP ۴۴
رده بندی ریوی	:	۲۹۷ / ۹۵۵۲
شماره کتابشناسی	:	۴۱۵۵۹۰۰

کلیه حقوق چاپ و نشر برای
انتشارات آذرین مهر محفوظ می‌باشد



عنوان کتاب: زندگینامه امام محمد باقر علیه السلام
نویسنده: اسماعیل (جمال) صمیمی پور
ناشر: آذرین مهر

ناظر فنی چاپ: ابراهیم مفاخری
ویراستار و طراح جلد: اسماعیل صمیمی پور
نوبت چاپ: اول / بهار ۱۳۹۵

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۰۷-۳۷-۱

دفتر انتشارات:

تهران: خیابان انقلاب - خیابان وحید نظری بین فخر رازی و دانشگاه - پلاک ۶۵ - طبقه اول - واحد ۴
انتشارات آذرین مهر
فروشگاه:

۰۹۱۲۷۰۶۱۶۹۷

میدان انقلاب ضلع جنوب شرقی میدان - کتابفروشی گلچین

«فهرست مطالب»

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
بخش اول	
ولادت	
۴	محمد باقر
۵	القاب امام محمد باقر
۶	فرزندان و همسران امام باقر علیه السلام
۷	سالهای اولیه زندگی امام باقر علیه السلام
۸	دانش و آگاهی
۸	پاسداری از اندیشه ها
۹	دستاوردهای زندگی امام باقر علیه السلام
۱۰	امام باقر علیه السلام در آفاق نگاهها
۱۰	امام باقر از دیدگاه پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم
۱۱	امام باقر از دیدگاه امام زین العابدین علیه السلام
۱۲	امام باقر از دیدگاه صحابه پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم
۱۲	امام باقر علیه السلام در نگاه دیگران
۱۳	دیدگاه برخی از شخصیت های درباره امام باقر
۱۳	عبدالله بن عطاء مکی
۱۳	نافع غلام ابن عمر
۱۳	عکرمه
۱۴	جابر جعفی

- ۱۴..... ابرش کلیی
- ۱۵..... مالک بن أعین جهنی
- ۱۵..... محی الدین نووی
- ۱۶..... محمد بن طلحه شافعی

بخش دوم دوران قبل از امامت

- ۱۸..... شاهد و راوی نفعه کربلا
- ۱۹..... مدینه در انتظار امام

بخش سوم دوران امامت

- ۲۴..... دوران امامت امام باقر علیه السلام
- ۲۴..... دلایل امامت
- ۲۵..... اوضاع اجتماعی، سیاسی تشیع در دوران امام باقر علیه السلام
- ۲۷..... زمامداران و خلفای معاصر در دوران امامت امام باقر علیه السلام
- ۲۷..... دوران ثبات بنی مروان
- ۲۹..... ولید بن عبدالملک
- ۳۲..... سلیمان بن عبدالملک
- ۳۴..... عمر بن عبدالعزیز
- ۴۱..... یزید بن عبدالملک
- ۴۲..... هشام بن عبدالملک
- ۴۴..... وضعیت فرهنگی دوران امام باقر علیه السلام
- ۴۴..... علل رشد و ظهور جریانهای فکری
- ۴۶..... عوامل تفرقه و تشتت فکری

۵۲.....	امام باقر علیه السلام و مواجهه با پیدایش فرقه و مذاهب انحرافی
۶۳.....	گروههای شیعی
۶۷.....	علویان در دوران امام باقر علیه السلام
۶۷.....	سیاست بنی امیه نسبت به علویان
۷۰.....	آشنایی با وضعیت بزرگان علویان در زمان امام باقر علیه السلام
۷۶.....	نهضت بزرگ علمی امام باقر علیه السلام
۸۰.....	شیوه های رزاتی امام باقر علیه السلام
۸۵.....	شیوه امام باقر در مبارزه با انحراف
۸۹.....	امام باقر در مبارزه با گروه های سیاسی

بخش چهارم

اصحاب و یاران امام باقر (ع)

۹۸.....	اصحاب و شاگردان ممتاز امام باقر علیه السلام
۹۸.....	جابر بن عبدالله انصاری
۹۹.....	ابان بن تغلب
۹۹.....	زراره
۱۰۰.....	کمیت اسدی
۱۰۱.....	محمد بن مسلم
۱۰۲.....	برجسته ترین یاران مکی امام محمدباقر علیه السلام
۱۰۳.....	میمون قداح مکی
۱۰۷.....	معروف بن خربوذ
۱۰۹.....	عبدالله بن عطاء مکی
۱۱۱.....	سه تن از اصحاب ایرانی امام محمد باقر علیه السلام

- ۱۱۲.....حماد بن ابی سلیمان
- ۱۱۳.....داوود بن ابی هند سرخسی
- ۱۱۴.....محمد بن اسحاق
- ۱۱۶.....ابراهیم ادهم

بخش پنجم

مناظرات امام باقر (ع)

- ۱۱۸.....مناظره امام باقر در حضور امام سجاد علیهما السلام
- ۱۱۹.....مناظره امام باقر علیه السلام با هشام
- ۱۲۳.....مناظره امام باقر علیه السلام با نافع بن ازرق
- ۱۲۶.....مناظره امام باقر با اسقف یحزان
- ۱۲۹.....مناظره امام باقر علیه السلام با حوری
- ۱۳۵.....مناظره امام باقر علیه السلام با قتاده
- ۱۳۷.....مناظره امام باقر علیه السلام با طاووس یمانی
- ۱۴۰.....مناظره امام باقر علیه السلام با عبدالله معمر لثی
- ۱۴۱.....مناظره امام باقر علیه السلام با حسن بصری
- ۱۴۳.....مناظره امام باقر علیه السلام با سالم
- ۱۴۴.....مناظره امام باقر علیه السلام با عثمان الاعمی
- ۱۴۵.....مناظره امام باقر علیه السلام با ابو حنیفه
- ۱۴۶.....مناظره امام باقر (علیه السلام) با عبدالله بن معمر لثی
- ۱۴۷.....مناظره امام باقر (علیه السلام) با فرقه های مذهبی

بخش ششم

کرامات و معجزات امام باقر (ع)

- کرامات و معجزات امام باقر علیه السلام ۱۵۰
- برخی از معجزات و کرامات امام باقر علیه السلام ۱۵۲
- مشاهده‌ی ملکوت آسمان و زمین توسط معجزه‌ی حضرت علیه السلام ۱۵۲
- امام باقر علیه السلام و بازگرداندن روح دشمن (شیعه شدن مرد شامی) ۱۵۳
- امام باقر علیه السلام و پیشگویی شیعه بودن فرزند یکی از یاران ۱۵۴
- امام باقر علیه السلام و پنا کردن مرد نایب ۱۵۵
- امام باقر علیه السلام و معجزه شمش طلا ۱۵۶
- امام باقر علیه السلام و پیشگویی خلافت منصور دوانیقی ۱۵۷
- امام باقر علیه السلام و پیشگویی ربات خود ۱۵۸
- طی الارض و عذاب برزخی قایم ۱۵۹
- امام باقر علیه السلام و خبر از افکار یاران ۱۵۹
- دستور امام باقر به جابر بن یزید برای اظهار جنون ۱۶۰
- اعجاز امام باقر علیه السلام در پنهان شدن از نظرها ۱۶۳
- امام باقر علیه السلام و شناخت شیعیان ۱۶۳
- امام باقر علیه السلام و آگاهی از احوال شیعیان ۱۶۴
- امام باقر علیه السلام و نشان دادن پدر به پسر ۱۶۵
- پنا کردن ابا بصیر به چشم برزخی ۱۶۷
- امام باقر علیه السلام و پیشگویی عاقبت والی مدینه ۱۶۷
- امام باقر علیه السلام و پیشگویی بلای سال آینده ۱۶۸
- امام باقر علیه السلام و خبر غیبی از کوفه ۱۶۹

- ۱۶۹..... معجزه امام باقر علیه السلام و حرکت کردن درخت
- ۱۷۰..... امام باقر علیه السلام و پیشگویی ویرانی قصر هشام
- ۱۷۰..... امام باقر علیه السلام و خبر از آینده زید بن علی بن الحسین
- ۱۷۱..... امام باقر علیه السلام و معجزه در کربلا
- ۱۷۱..... امام باقر علیه السلام و خبر غیبی از فرزندان یکی از یاران
- ۱۷۲..... معجزه امام باقر علیه السلام در راه حج
- ۱۷۳..... پیرزنی، جوان شاه
- ۱۷۴..... جنیان در حضور امام باقر علیه السلام
- ۱۷۵..... امام باقر و زبان سریانی
- ۱۷۶..... آمدن ابری از آسمان و عطا کردن یک سبد انگور و دو جامه
- ۱۷۷..... بیرون آوردن غذا و آب و وسایل دیگر از یک خشت
- ۱۷۸..... بیرون آوردن وسایل حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم از داخل یک انگشتر
- ۱۸۰..... تهدید شدن اهل مدین به عذاب الهی

بخش هفتم

احادیث و سخنان برگزیده امام باقر (ع)

- ۱۸۴..... احادیث نقل شده از امام باقر علیه السلام
- ۱۹۵..... برگزیده‌ای از سخنان گهربار امام باقر علیه السلام

بخش هشتم

وصایای امام محمد باقر (ع)

- ۲۰۲..... وصیت امام محمد باقر علیه السلام
- ۲۰۳..... وصیت امام محمد باقر علیه السلام به فرزندش

بخش نهم

شهادت امام محمد باقر (ع)

شهادت امام محمد باقر علیه السلام ۲۰۶

مرقد مطهر امام محمد باقر علیه السلام ۲۰۷

بخش دهم

منابع و مآخذ

منابع ۲۱۰

www.ketab.ir

مقدمه:

امام محمد باقر علیه السلام، پنجمین ستاره فروزان آسمان امامت و هفتمین گوهر عرش عصمت و شکافنده علوم اسلامی است. سراسر زندگی اش نور بود و عمر پر برکتش در راه ارشاد و هدایت انسان‌ها صرف شد. پس از شهادت امام حسین علیه السلام، حضرت امام زین العابدین علیه السلام که در اوج قدرت طاغوتی بنی امیه قرار گرفته بود، شرایط بسیار سخت و دشواری را در پیش رو داشت چرا که هر روز دشمنان اسلام و اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم به بهانه‌ای عده‌ای را به قتل می‌رساندند.

بدین جهت امام چهارم هرگز شرایط زمانی امام حسین علیه السلام را نداشت و می‌بایست طوری عمل می‌کرد که علم اسلام را حفظ می‌کرد و هم ریشه بنی امیه را می‌سوزاند.

تا این که دولت بنی امیه بر اثر طغیان بیش از حد، و قتل و غارت مردم و شهرها رو به ضعف گذارده و مردم نسبت به جنایت آنها املاً واقف گردیدند.

در برهه‌ای از زمان، زمینه‌ی یک نهضت عالمی گردهای آماده گردید که پرچمدار این نهضت امام محمد باقر علیه السلام بود. یعنی آن شخصیتی که پیشاپیش، رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم درباره اش سخنانی به جابر بن عبدالله صحابی فرموده بود.

به راستی او دارنده علم پیامبران، شکافنده علوم بود و به همین جهت بود که صحابه بزرگواری همانند جابر دست امام محمد باقر علیه السلام را می‌بوسید و در محضرش دو زانو نشسته و از دانش و سبیش بهره می‌برد.

و بزرگان علم و ادب در برابر او احساس کوچکی و حقارت می‌کردند.

آن امامی که در زمان خود علم دین را شکافت و از راز و رمز دیگر علوم، تشنگان حقیقت و جویندگان علم را با خبر ساخت. آن امامی که هیچ فقیه نامداری و هیچ مفسر بزرگواری

و هیچ فیلسوف عالی مقامی و هیچ متکلم مشهوری جرأت سخن گفتن و یا اظهار نظر در محضرش نداشته است.

آری، این امام بزرگوار با این خصوصیات و سوابق علمی مورد تأیید پیامبر و امامان علیهم السلام پیش از او، که وصی اوصیاء و وارث علم انبیاء بود، وارد چنین عرصه‌ای شد و با جدیت تمام کاروان علم و دانش را در زمان خود سرپرستی کرد.

و همین‌طور باعث شد تا شیفتگان علم و معرفت از هر سو به مدینه هجوم آورده و در این نهضت علمی جدیدی که امام حرکت آن را آغاز کرده بود، فعالانه شرکت نموده و خود را در کنار دیگران گردان امام علیه السلام قرار دهند.